

Εμείς οι γυναίκες: οικονομική ανισότητα μέρος της κοινωνικής καταπίεσης (Μπροσούρα)

Ιστορικό Σημείωμα

Αυτή η μπροσούρα εκδόθηκε από την [Ομάδα Γυναικών Λευκωσίας](#) σε συνεργασία με την Προοδευτική Γυναικεία Κίνηση Λεμεσού.

Περιεχόμενο

εμεις οι γυναικες

οικονομικη ανισοτητα

μερος της κοινωνικης καταπιεσης

ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ

- Δουλεύω με £50 τον μήνα για 5 χρόνια τώρα. Έχω 2 παιδιά που δεν ξέρω που να τα αφήσω τες ώρες που εργάζομαι.
- Δουλεύω με £40 τον μήνα. Οι άντρες συναδέλφοι μου παίρνουν £70- 80 για την ίδια δουλεία.
- Δουλεύω με £100 τον μήνα. Στο τμήμα μας προάγονται μόνο οι άντρες.
- Δουλεύω με £12 την βδομάδα. Δεν υπάρχει προοπτική για ουσιαστική αύξηση. Μου λένε πως κάνω “γυναικεία” δουλεία.

Βλέπουμε αυτή τη δουλειά μας πάνω στο θέμα της οικονομικής ανισότητας των γυναικών, σαν το δεύτερο μικρό μας βήμα στην προσπάθεια συσπείρωσης και πάλης για επίλυση των γυναικείων προβλημάτων. Η πρώτη μας δουλεία εκφράστηκε από την μπροσούρα: “εμείς οι γυναίκες: ανισότητα στην δουλεία, καταπίεση στο σπίτι.”

Όπως είπαμε και σε εκείνη την δουλεία είμαστε μια ομάδα εργαζόμενων γυναικών και μαθητριών που βλέπουμε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε καθημερινά, στη δουλεία, στο σπίτι, στην κοινωνία, σαν εργαζόμενες και σαν γυναίκες. Γι αυτό και βλέπουμε και την επιτακτική ανάγκη συνειδητοποίησης αυτών των προβλημάτων, από περισσότερο κόσμο που θα παλέψει για την επίλυση τους.

Με την πρώτη μας προσπάθεια καταφέρμα να ρθούμε σε επαφή με περισσότερο κόσμο που βλέπει αυτά τα προβλήματα. Η επαφή μας με αυτό τον κόσμο δείχνει περισσότερο την ανάγκη για μια συνεπή και συνεχή δουλεία πάνω σε πιο συγκεκριμένα προβλήματα. Γι’ αυτό και εδώ θα ασχοληθούμε με την οικονομική ανισότητα που είναι ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σαν γυναίκες μέσα στην κυπριακή κοινωνία.

Με την σημερινή μας δουλεία επισημαίνουμε πιο πολύ το πως εκφράζεται αυτό το πρόβλημα και τι

μπορεί να γίνει για την επίλυση του. Πιστεύουμε πως η δουλεία που κάνουμε θα ναι θετική στην πάλη για οικονομική ισότητα χωρίς όμως να πιστεύουμε πως έτσι θα επιλύσουμε όλα μας τα προβλήματα σαν γυναίκες. Μπορούμε όμως να δημιουργήσουμε τες προϋποθέσεις όσον αφορά την πάλη γι'αυτά τα προβλήματα.

εισαγωγή

Να ξυπνάς το πρωί και να τρέχεις να προλάβεις μερικές δουλείες του σπιτιού και μετά να προλάβεις το λεωφορείο. Να πηγένεις στη δουλεία και να σαι για 8 ώρες ή και περισσότερο μπροστά σε μια μηχανή, μπροστά σε ένα γραφείο ή ένα πάγκο. Στο μεταξύ να μην ξέρεις που να αφήσεις τα παιδιά τες ώρες της δουλείας και να μην προλαμβάνεις το βράδυ τες δουλίες του σπιτιού.

Και να έρχεται το τέλος της βδομάδας ή του μήνα και να καταλαμβάνεις για μια ακόμη φορά, ότι δουλεύεις για ψίχουλα, £10- 15 τη βδομάδα, £40- 60 το μήνα. Και να μην ξέρεις τι να πρωτοπληρώσεις με αυτά τα λεφτά: το λεωφορείο, τα προσωπικά σου έξοδα, το νηπιαγωγείο για τα παιδιά ή τις δώσεις του πλυντηρίου; Και να σαι αναγκασμένη πολλές φορές να ζητάς λεφτά από του γονείς ή τον άντρα σου όταν μπορούν να σου τα δώσουν, γιατί αλλιώς δεν μπορείς να βγάλεις τον μήνα με το δικό σου μεροκάματο.

Τα λεφτά που πέρνεις είναι τες περισσότερες φορές λιγότερα από αυτά που πέρνουν οι άντρες συναδλέφοι σου. Και αυτό όχι γιατί δεν είσαι καλή στην παραγωγή, αλλά μόνο και μόνο γιατί είσαι γυναίκα. Η οικονομική σου ανισότητα δεν εκφράζεται μόνο με την ανισομισθία αλλά και με την έλλειψη ευκαιριών, την έλλειψη διευκολύνσεων, τες εύκολες απολύσεις και τόσα άλλα.

Το πρόβλημα σου σαν γυναίκα στες κοινωνίες που ζούμε εκφράζεται φυσικά πιο φανερά στον οικονομικό τομέα. Όμως η καταπίεση σου δεν βρίσκεται μονάχα εκεί. Σε όλους τους τομείς της ζωής αντιμετωπίζεσαι σαν πολίτης δεύτερης κατηγορίας, σαν σεξουαλικό αντικείμενο πάντα εξαρτημένη από κάποιον πατέρα, αδελφό, σύζυγο και τους κοινωνικού θεσμούς που άλλοι δημιούργησαν για σένα. Ακριβώς γι' αυτό τον λόγο σε κρατούν με μισθούς πείνας γιατί πάνω στην οικονομική σου εκμετάλευση ενδυναμώνεται και η κοινωνική σου καταπίεση.

Όλα αυτά τα προβλήματα τα παίρνουμε σήμερα για να δούμε τι γίνεται, γιατί γίνεται και τι μπορεί να γίνει όσον αφορά το θέμα της οικονομικής μας ανισότητας.

γενικά σημεία

Αποτελούμε σήμερα ένα μεγάλο ποσοστό του εργατικού δυναμικού στην Κύπρο. Οι ίδιες οι στατιστικές της κυβέρνησης μας το δείχνουν. Και το ποσοστό αυτό αυξάνεται με την αύξηση των αναγκών της κυπριακής βιομηχανίας και πιο γενικά της κυπριακής οικονομίας.

Από την μια οι χαμηλοί μισθοί των αντρών αναγκάζουν τες γυναίκες να βγούν στην παραγωγή και από την άλλη η έλλειψη αγροτικής πολιτικής και η προσφυγία οδειγούν τες γυναίκες στες πόλεις όπου μπορούν να δουλέψουν έξω από το σπίτι για να βοηθήσουν στες ανάγκες του σπιτιού. Αυτό εξυπηρετεί τα συμφέροντα των αφεντικών γιατί τους προσφέρεται μια μοναδική ευκαιρία να εκμεταλευτούν τες γυναίκες σαν φτηνό εργατικό δυναμικό.

Το γεγονός ότι η γυναίκα μπήκε στην παραγωγή δεν οφείλεται σε αλλαγή της ιδεολογίας όσον αφορά την γυναίκα αλλά στες ίδιες τες ανάγκες της οικονομίας, δηλαδή ντόπιων και ξένων εργοδοτών. Σήμερα συμφέρη στες ιμπεριαλιστικές χώρες αντί να εισάγουν φτηνό εργατικό δυναμικό στες δικές τους χώρες να εκμεταλλεύονται αυτούς τους εργάτες στες ίδιες τους τες χώρες.

π.χ από Αγγλία έρχονται στην Κύπρο κομμένα φορέματα που ράβονται εδώ γιατί τα μεροκάματα είναι πιο φτηνά στην Κύπρο παρά στην Αγγλία.

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΟΜΕΑΣ ΟΙΚΟΝ.	ΟΛΙΚΟΝ	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ	2276	2217	59
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	26302	14859	11443
ΗΛΕΚΤΡ. ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΓΚΑΖΙ/ΝΕΡΟ	1746	1672	74
ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ/ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	10245	9535	710
ΕΜΠΟΡΙΟ/ ΕΣΤΙΑΤ./ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	23867	15505	8362
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	8319	7306	1013
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ τραπεζες, επιχ.	4623	3055	1568
ΚΥΒΕΡΝ.&ΚΟΙΝΩΝ. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	34483	24151	10332
ΟΛΙΚΟΝ	111861	78300	33561

(Από τις στατιστικές της Κυβέρνησης του 1976)

Ο πίο πάνω πίνακας δείχνει πως η προσφορά μας στην οικονομία ολοένα αυξάνεται. Όμως οι δικές μας απολαβές σαν εργάτριες δεν αυξάνονται με την παραγωγή κι ούτε βοηθούν την οικονομική μας ανεξαρτησία.

ΜΕΣΟΣ ΜΗΝΙΑΙΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΚΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΙ ΦΥΛΟ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΜΕΣΟΣ £	ΑΝΤΡΕΣ £	ΓΥΝΑΙΚΕΣ £
ΑΜΟΡΦΩΤΟΙ	54	66	47
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	77	90	46
ΜΕΣΗ ΠΑΙΔΕΙΑ	127	140	92
ΤΕΧΝΙΚΗ “	89	89	90
ΑΝΩΤΕΡΗ “	199	203	134
ΠΑΝΕΠΗΣΤΙΜΙΑΚΗ	255	264	139
ΜΕΣΟΣ	104	117	64

(Από τις στατιστικές της Κυβέρνησης του 1976)

Ο πίνακας απολάβων δείχνει το χάσμα μεταξύ των απολαβών αντρών εργαζόμενων και εργαζόμενων γυναικών. Αλλά και πιο πολύ δείχνει το πόσο χαμηλά είναι τα μεροκάματα στην Κύπρο σήμερα.

Και πάλι βλέπουμε ότι πολύ έντεχνα οι εργοδότες δίνοντας χαμηλά μεροκάματα στους άντρες σπρώχνουν τες γυναίκες να βγούν στην παραγωγή γα να συμπληρώσουν τον μισθό του άντρα που δεν φτάνει για τες ανάγκες του σπιτιού λόγω του ψηλού κόστους ζωής. Η ανισομισθία δεν κτυπά μόνο τες γυναίκες αλλά όλους: άντρες και γυναίκες εργαζόμενους.

ανισομισθια

Ανισομισθία σημαίνει να κάνουμε την ίδια δουλεία που κάνει κάποιος άλλος, δηλαδή προσφέρουμε τα

ίδια στην παραγωγή, όμως η αμοιβή μας δεν είναι η ίδια. Για μας τες εργαζόμενες γυναίκες στη Κύπρο αυτό είναι ο κανόνας και όχι η εξαίρεση. Η εξαίρεση είναι πως στον κρατικό μηχανισμό υπάρχει ισομισθία αντρών και γυναικών. Στον ιδιωτικό όμως τομέα υπάρχει ένα τεράστιο χάσμα ανάμεσα στες απολαβές των εργαζόμενων αντρών και στες απολαβές των εργαζόμενων γυναικών. Η ανισοότητα είναι μεγάλη σε όλο τον ειδών τες δουλείες, βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες. Ο πιο κάτω πίνακας είναι ενδεικτικός της όλης κατάστασης.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΙ ΜΙΣΘΟΙ ΑΝΤΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΑΝΤΡΕΣ £	ΓΥΝΑΙΚΕΣ £
ΕΡΓΑΤΕΣ ΑΡΤΟΠΟΙΩΝ	21.040	8.693
" ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	23.305	8.303
" ΣΕ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΩΝ	20.175	10.566
" ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑΣ	16.072	10.637
ΠΡΕΣΑΔΟΡΟΙ (ΕΝΔΥΣΗ)	21.890	9.692
ΕΡΓΑΤΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΔΕΡΜΑΤΩΝ	19.570	10.167
" ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΧΑΡΤΙΟΥ	18.600	9.133
ΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΜΗΧΑΝΩΝ ΜΕΤΑΛΛΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	18.685	8.769

(Από τις στατιστικές της Κυβέρνησης του 1976)

Η δικαιολογία που δίνεται συνήθως γι αυτή την ανισομισθία είναι ότι παράγουμε λιγότερο από ότι οι άντρες επειδή είμαστε γυναίκες. Κανένας όμως μέχρι στιγμής, δεν μας έχει αποδείξει κάτι τέτοιο. Αντίθετα, το γεγονός ότι ζητούνται ολοένα και περισσότερες εργάτριες στα εργοστάσια και στες άλλες δουλείες, είναι ενδεικτικό της ανάγκης που μας έχει η οικονομία και το πόσο σημαντική είναι η προσφορά μας στην παραγωγή. Οι εργοδότες έχουν ιδιαίτερους λόγους να μας προτιμούν, αφού αποτελούμε φτηνό εργατικό δυναμικό που αυξάνει τα υπερκέρδη τους.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΔΟΥΛΕΙΕΣ

Στην περίπτωση των "γυναικείων" δουλείων καθώς τες λένε που δεν παύουν όμως να είναι απαραίτητες για τους εργοδότες και τα κέρδη τους, τα πράγματα φέρονται πιο δύσκολα για μάς τες εργαζόμενες. Έδω δεν μας επιτρέπετε να συγκρίνουμε καν το πόσο χαμηλά είναι τα μεροκάματα μας. Κι όμως είναι ολόκληρη τομείς στην βιομηχανία και στο εμπόριο που απασχολούν σχεδόν μόνο γυναίκες (ένδυση, υπόδυση, καταστήματα, γραφεία). Και έδω ακριβώς παρατηρούνται τα πιο χαμηλά μεροκάματα κι όμως η έλλειψη σύγκρισης κάνει πολλές φορές, πιο δύσκολη την αύξηση μεροκαμάτων.

Με αυτό τον τρόπο με την έλλειψη σύγκρισης με αντρικά μεροκάματα που δεν είναι τυχαία εξυπηρετούνται οι εργοδότες γιατί οι γυναίκες εμποδίζουν να αντιληφθούν το θέμα της ανισομισθίας. Την ίδια στιγμή η δημιουργία "γυναικείων" δουλείων αυξάνει την εκμετάλλευση των γυναικών σε επαγγέλματα που δεν έρχονται σε αντίθεση με την ιδεολογία που επέβαλε η κοινωνία όσον αφορά το ρόλο της γυναίκας π.χ. η γυναίκα που ράβει στο σπίτι και στην δουλειά ανταποκρίνεται πλήρως στα πλαίσια που της καθορίζει η κοινωνία μας για ένα δευτερεύοντα ρόλο στην ζωή.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

ΤΟΜΕΑΣ	ΟΛΙΚΟΝ	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
--------	--------	--------	----------

ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ	1882	390	1492
ΕΝΔΥΣΗ	5474	1226	4248
ΚΑΤΕΡΓΑΣΙ ΔΕ(Ρ)ΜΑΤΙΝΩΝ ΕΙΔΩΝ	462	153	309
ΥΠΟΔΥΣΗ	1771	766	1005
ΣΥΣΚΕΥΑΣΤΗΡΙΑ	845	181	664
ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΚΑΤΑΣ. ΕΝΔΥΣΗΣ/ΥΠΟΔ.	1793	782	1011
ΟΙΚΙΑΚΟΙ ΒΟΗΘΟΙ	799	2	797

(Από τις στατιστικές της Κυβέρνησης του 1976)

έλλειψη ευκαιριων

Η οικονομική ανισότητα δεν εκφράζεται μόνο με την ανισομισθία. Και κεί όπου άντρες και γυναίκες βρίσκονται στην ίδια κατηγορία μισθού, δεν μπορούμε να μιλούμε για οικονομική ισότητα. Κι' αυτό γιατί η γυναίκα στερείτε όλων εκείνων των ευκαιριών που θα την βοηθήσουν στην καλύτερευση της οικονομικής της θέσης. Από μίας εξ' αρχής προσπάθησαν να δημιουργήσουν την εντύπωση πως η συμμετοχή της γυναίκας στην οικονομία είναι δευτερεύοντας σημασίας. Με αυτό τον τρόπο δικαιολογούνται πιο εύκολα τα χαμηλά μεροκάματα και το γεγονός πως καμμία ουσιαστική ευκαιρία δεν προσφέρεται στες γυναίκες για προαγωγή σε θέσεις με καλύτερους όρους και πιο ψηλή αμοιβή. Πόσες γυναίκες, λόγου χάρη, είναι διευθύντριες σε σχολαία, εταιρείς και στον κρατικό μηχανισμό, ή πόσες γυναίκες βρίσκονται σήμερα στην Βουλή;

Μεγαλωμένες οι περισσότερες με την νοοτροπία ότι η κύρια θέση της γυναίκας είναι στο σπίτι με τον άντρα της και τα παιδιά, δεν ενδιαφέρονται, δεν προχωρούν πέρα από την γυμναστική μόρφωση που θα τις βοηθήσει να πάρουν καλύτερες θέσεις στην προαγωγή. Αλλά εκείνο που χρειάζεται πάνω απ' όλα για την επίτευξη οικονομικής ισότητας είναι η πρωτοβουλία από μέρους των εργαζόμενων γυναικών να οργανοθούν για την κατοχύρωση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων τους και την αναγνώριση τους σαν ίσες με τους άντρες.

έλλειψη διευκολυνσεων

Η συμμετοχή μας στην παραγωγή δεν μας απελευθέρωσε από το παραδοσιακό μας γυναικείο ρόλο. Εμείς συνεχίζουμε να είμαστε οι υπεύθυνες για την φροντίδα του παιδιού, το καθάρισμα, το μαγείρεμα και όλα τούτα χωρίς καμμία διευκόλυνση.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε είναι τεράστια, γιατί από την στιγμή που αναγκαστήκαμε να βγούμε έξω από το σπίτι για να δουλέψουμε, δεν έχουμε που ν' αφήσουμε τα παιδιά μας. Οι παιδικοί σταθμοί που υπάρχουν, εκτός του ότι είναι ελάχιστοι, ζητούν το μισό μισθό, πράγμα αδύνατο για μας.

Η μητρότητα είναι κοινωνικό λειτούργημα και επομένως την ευθύνη των παιδιών δεν την φέρουμε μόνο εμείς, άλλα και η κοινωνία, μέσα στην οποία ζούμε. Πρέπει να απαιτήσουμε την ίδρυση σύγχρονων κρατικών παιδοκομικών σταθμών που να λειτουργούν με ειδικευμένο προσωπικό με συνεχές ωράριο.

Η έλλειψη παιδοκομικών σταθμών δεν είναι το μοναδικό μας πρόβλημα. Ο κίνδυνος να απολυθούμε από τον εργοδότη όταν πρόκειται να γίνουμε μητέρες ή όταν πρόκειται να παντρευτούμε είναι απαράδεκτος. Πρέπει να απαιτήσουμε περισσότερες πληρωμένες άδειες για να μπορούμε να κάνουμε παιδιά όποτε εμείς θέλουμε χωρίς τον φόβο ότι θα χάσουμε την δουλεία μας.

Επίσης δεν μπορούμε να είμαστε συγχρόνως μητέρες, εργάτριες, πλύστρες και καθαρίστριες. Για όλες τις δουλείες του σπιτιού χρειαζόμαστε τις απαραίτητες διευκολύνσεις όπως την δημιουργία δημόσιων εστιατορίων, πλυτηρίων κ.λπ. Ζητούμε αυτές τις διευκολύνσεις από το κράτος και τους εργοδότες γιατί πιστεύουμε πως δικαιωματικά πρέπει να τις έχουμε αφού και μείς προσφέρουμε στην κοινωνία. Με αυτό τον τρόπο θα έχουμε ελεύθερες ώρες για να ικανοποιήσουμε τις ανάγκες μας και να λειτουργήσουμε ποιο εύκολα σαν ανεξάρτητα άτομα. Είναι επίσης απαραίτητο να συνειδητοποιήσουμε όλοι, άντρες και γυναίκες, πως η ευθύνη των δουλειών του σπιτιού και η φροντίδα της οικογένειας δεν είναι αποκλειστική μας ευθύνη. Πρέπει να είναι η ευθύνη αντρών και γυναικών και της κοινωνίας.

γιατί συμβαίνουν όλα αυτά

Το ίδιο το οικονομικό- κοινωνικό σύστημα μέσα στο οποίο ζούμε, θα μας δώσει την εξήγηση για την θέση μας σαν γυναίκες μέσα στην κοινωνία και ειδικότερα στο οικονομικό πεδίο. Μοναδικό και κυρίαρχο κίνητρο της οικονομίας, στα πλαίσια της υπάρχουσας δομής, είναι το κέρδος της άρχουσας τάξης, το κέρδος των εργοδοτών. Η τάξη αυτή για αποκλειστικά δικούς της σκοπούς, καλλιεργεί της θεωρίες για την “κατωτερότητα” της γυναικείας φύσης (σε μια εποχή που μάλιστα κυριαρχή η μηχανή και η καταβολή μυικής δύναμης έχει περιοριστεί στο ελάχιστο).

Να παίζουμε με τις κούκλες, νά χουμε σαν σκοπό της ζωής μας τον γάμο, να μαστε καλές νοικοκυρές και ταυτόχρονα ωραίες γυναίκες. Να μαστε στοργικές μητέρες και την ίδια στιγμή ευσυνείδητες εργαζόμενες:

Με βάση αυτές τις θεωρίες μπορούν να μας εκμεταλεύονται περισσότερο από τον άντρα, γιατί, ακριβώς αυτό θα αποφέρει πιο ψηλά κέρδη. Η γυναίκα μιας και θεωρείται λιγότερο ικανή, αμοιβεται λιγότερο. Πέρα όμως από το ότι η γυναίκα αποτελεί φτηνή εργατική δύναμη, η παραδοχή από μας τις ίδιες τις γυναίκες της κατώτερης θέσης που μας βάζει η κοινωνία, γίνεται παράγοντας αρνητικός στην πάλη για την βελτίωση της θέσης μας.

Άλλωστε η ιδεολογία σπίτι- οικογένεια, ότι δηλαδή η γυναίκα ολοκληρώνεται σαν άνθρωπος μονάχα σαν νοικοκυρά και μητέρα ανεξάρτητα από οποιαδήποτε άλλα όνειρα δυνατότητες και ανάγκες της, και ακόμα όταν εργάζεται, έχει σαν σκοπό την πιο εύκολη συσώρευση μεγαλύτερου κέρδους. Οι δουλείες του σπιτιού και ανατροφή των παιδιών αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την συντήρηση όλων των εργαζόμενων που είναι απαραίτητοι για την παραγωγή. Αναπαράγουμε δηλαδή και συντηρούμε μια εργατική τάξη που είναι αναγκαία για τους εργοδότες. Μια όμως και όλα αυτά θεωρούνται σαν το φυσικό και το κύριο έργο μας, σαν προορισμός, γίνονται εντελώς δωρεάν από εμάς. Στην αντίθετη περίπτωση θα ταν ανάγκη να καταβάλλεται μεγαλύτερος μισθός για την λύση τέτοιων προβλημάτων αφού θα πρεπε οι εργασίες αυτές να ταν κοινωνικοποιημένες.

Απο το ρόλο μας αυτό πηγάζουν πολλοί παράγοντες που μας εμποδίζουν να αποκτήσουμε οικονομική ισότητα. Πολλές φορές οι παράγοντες αυτοί φαίνονται πως ξεπηδούν από την ίδια την γυναίκα, δηλαδή την νοοτροπία που μας έχουν καλλιεργήσει. Αν κυτάξουμε πιο προσεχτικά την καθημερινή μας ζωή και τις αξίες στις οποίες μας έμαθαν να πιστεύουμε, πιο εύκολας ξεδιαλύνονται τα πράγματα.

Συχνά προβάλλεται το επιχείρημα, πως εμπόδιο για την ισότητα και την απελευθέρωση μας δεν είναι οι πατριαρχικές αντιλήψεις αλλά η ίδια η γυναίκα που δεν ενδιαφέρεται για την δουλειά της ή δεν έχει τα απαιτούμενα προσόντα και γενικά δεν ενδιαφέρεται για μια καλύτερη θέση στην κοινωνία. Κι όλα αυτά για να δικαιολογήσουν την θέση στην οποία μας έχουν βάλει στην κοινωνία.

Όταν όμως μας έχουν μάθει να πιστεύουμε πως η αξία μας μετριέται ανάλογα με την ικανότητα μας

να μαγειρεύουμε, να καθαρίζουμε και να μεγαλώνουμε τα παιδιά μας χωρίς καμία δυνατότητα να ξεφύγουμε και πολύ από αυτά τα καλούπια, σίγουρα έχουμε σαν αποτέλεσμα την αδιαφορία πολλών γυναικών για οτιδήποτε άλλο σε ένα αρκετά μεγάλο βαθμό. Εξάλλου και στην περίπτωση που θα θελε μια γυναίκα να ενδιαφέρεται και για άλλα πράγματα στην ζωή της, η κούραση από τες έγνοιες του σπιτιού αλλά και της δουλειάς έξω από το σπίτι είναι τόσο εξουθενωτική που καταντά τροχόπεδη για την ανάπτυξη οποιουδήποτε ενδιαφέροντος στην δουλεία και στην ζωή της. Είναι ασήκωτο φορτίο στες σκωτούρες του σπιτιού να προστεθούν και οι ευθύνες που προϋποθέτει μια ανώτερη θέση. Και φυσικά ούτε λόγος τες περισσότερες φορές στο να κάνουμε κάτι που ευχαριστεί εμάς τες ίδιες σαν άτομα και όχι τον σύζυγο, τον πατέρα και την οικογένεια.

Το γεγονός ότι στερούμαστε σε ένα μεγάλο βαθμό τα προσόντα και την μόρφωση, έχει τες ρίζες του στην ιδεολογία που πλέκεται γύρω από την γυναίκα. Για μια κοπέλα η μόρφωση είναι κάτι το δευτερεύον. Πρωταρχική σημασία έχει ένα “καλός” γάμος.

Ο ρόλος μας σαν νοικοκύρας και μητέρας και οι πατριαρχικές ιδέες βοηθούν να καταλάβουμε γιατί η γυναίκα προορίζεται για επαγγέλματα που έχουν άμεση σχέση με αυτό τον ρόλο. (δασκάλα, νηπιαγωγός, καθαρίστρια) ή σε δουλειές που δεν χρειάζονται ειδικές ικανότητες, προσόντα και μόρφωση.

Κι ενώ αντιμετωπίζουμε τόσες δυσκολίες, δηλαδή να τα βγάλουμε πέρα και στην δουλεία και στο σπίτι, συναντούμε την αδιαφορία όλων. Από την μια εκθειάζουν την μητρότητα και από την άλλη κανένα μέτρο δεν πέρνεται για την προστασία της. Τα επιδόματα μητρότητας και οι άδειες τοκετού είναι το λιγότερο ανεπαρκή. Οι σταθμοί που υπάρχουν είναι λίγοι, πανάκριβοι και μακριά από τους τόπου δουλείας ή το σπίτι.

Συχνά εμείς οι γυναίκες βλέπουμε την δουλεία μας σαν εντελώς συμπληρωματική στα οικογενειακά έσοδα και όχι σαν τον τρόπο που θα μας κά'νει οικονομικά ανεξάρτητες. Έτσι εξηγείται και σε μεγάλο βαθμό η αδιαφορία για επαγγελματική σταδιοδρομία αλλά και η μη συμμετοχή μας σε πάλη για επίλυση συνδικαλιστικών μας προβλημάτων. Οι λόγοι που μας σπρώχνουν να αντιμετωπίζουμε με τέτοιο τρόπο την δουλειά μας έχουν σαν επακόλουθο την δύσκολη συνειδητοποίηση μας και την αποδοχή των υπάρχουσων κοινωνικών συνθηκών, που παρεμβάλλονται σαν εμπόδια στην ανάλυση αγώνων για καλύτερευση της οικονομικής μας θέσης.

Πέρα από όλα αυτά, πρέπει να τονιστεί και πάλι πως όταν ακόμα η ίδια η γυναίκα διεκδικήσει τα δικαιώματα της, στήνονται φράγματα αξεπέραστα που μοναδικό στήριγμα έχουν τες προκαταλήψεις ενάντια στην γυναίκα μέσα στην σημερινή κοινωνία.

τι γίνεται αλλού;

Το πρόβλημα της οικονομική ανισότητας των γυναικών δεν είναι κάτι που υπάρχει μόνο στην Κύπρο. Σχεδόν σε όλες τες χώρες οι γυναίκες έχουν χρησιμοποιηθεί και χρησιμοποιούνται σαν φτηνό εργατικό δυναμικό στην οικονομία που βοηθά στην αύξηση των κερδών των εργοδοτών. Σε άλλες χώρες όμως, οι αγώνες για μια κάποια οικονομική ισότητα βρίσκονται σε ένα πιο προχωρημένο στάδιο και έχουν καταφέρει να κερδίσουν ορισμένα πράγματα και να κατωχυρώσουν ορισμένα δικαιώματα για τες γυναίκες όπως λόγου χάρη την ισομισθία. Επίσης το Διεθνές Γραφείο Εργασίας προνοεί ισομισθία για ίση εργασία. Στην Κύπρο αυτή η πρόνοια το ΔΓΕ δεν εφαρμόζεται.

Βέβαια η οικονομική ισότητα δεν δημιουργείται με μια νομική κατοχύρωση ή μια πρόνοια το Διεθνούς Γραφείου Εργασίας. Αυτά όμως δημιουργούν προϋποθέσεις για πάλη πάνω σε αυτό το θέμα. Φυσικά πρέπει να δούμε αυτούς τους αγώνες μέσα στα γενικότερα πλαίσια των αγώνων για επίλυση των υπόλοιπων κοινωνικοοικονομικών μας προβλημάτων.

Τι μπορούμε και τι πρέπει να κάνουμε

Τόσο η οικονομική εκμετάλλευση όσο και η καταπίεση μας σαν γυναίκες σ' άλλους τομείς της ζωής, όπως αναλύονται πιο πάνω, είναι αποτέλεσμα της κοινωνίας μέσα στην οποία ζούμε σήμερα. Η κοινωνία αυτή δεν μπορεί φυσικά ν' αλλάξει από μόνη της, αν δεν το θέλουμε εμείς οι γυναίκες πρώτα, που είναι κυρίως δικό μας πρόβλημα, και αν δεν αγωνιστούμε μαχητικά για την διεκδίκηση των δικαιωμάτων μας. Ας πάψουμε πια να δεχόμαστε παθητικά τους εαυτούς μας σαν κομπάρσους κοντά στους άντρες και ας αρχίσουμε να συνειδητοποιούμε την εκμετάλλευση, να αρνηθούμε τον ρόλο που οι άλλοι έχουν επιβάλει σε μάς, ότι είμαστε δηλαδή πλασμένες μόνο για την οικογένεια και το σπίτι.

Πρωταρχικός μας στόχος, είναι να συνειδητοποιήσουμε πως μόνο με την δουλεία μας θ' αποκτήσουμε την οικονομική μας ανεξαρτησία, πρώτο βήμα για την πάρα πέρα χειραφέτηση μας. Και όταν λέμε χειραφέτηση μιλούμε για την οικονομική μας ισότητα, τον σεβασμό της προσωπικότητας μας, της ελευθερίας και της ατομικότητας μας. Για να πάψουν να μας βλέπουν σαν αντικείμενα και να συνειδητοποιήσουν πως είμαστε άνθρωποι. Εξάλλου μόνο μέσα από την δουλεία μας θα καταφέρουμε ομαδικά να διεκδικήσουμε καλύτερες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες. Είναι γεγονός, πως μόνη της η κάθε μια δεν μπορεί να πετύχει σπουδαία πράγματα. Μα κι' αν ακόμα καταφέρει κάτι, θα είναι βελτίωση της δικής της προσωπικής περίπτωσης και όχι του συνόλου. Έτσι και για την ίδια ακόμη δεν θα είναι μια "νίκη", μια και το περιβάλλον της δεν θα είναι αυτό που η ίδια θέλει.

Από την στιγμή που έχουμε συνειδητοποιήσει αυτά τα προβλήματα και την ανάγκη για αγώνα πρέπει να αναζητούμε τρόπους για αν παλέψουμε. Και η πάλη μας μπορεί να ποικίλει από την πάλη μέσα στις συντεχνίες μέχρι την έκδοση φυλλαδίων γι' αυτό το θέμα. Και θα πρέπει να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε σωστά μέσα στις συντεχνίες συμμετέχοντας ενεργά μαζί με όλους τους άλλους εργαζόμενους για μια δυναμική προώθηση των αιτημάτων μας. Αυτό θα μπορούσε να μπει στην πράξη με επίτροπες βάσης.

Φυσικά οι συνδικαλιστικοί μας αγώνες δεν είναι η αρχή και το τέλος. Μπορούν να αποτελέσουν όμως την βάση για συσπείρωση του κόσμου που θα μπορέσει να παλέψει πιο μαζικά για τα υπόλοιπα κοινωνικό-οικονομικά μας προβλήματα.

[Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση](#), [Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση](#), [Χρειάζεται Δακτυλογράφηση ή OCR](#), [Ασαφής Αρχαιοθήκη](#), [Μπροσούρες](#), [Ομάδα Γυναικών Λευκωσίας \(Ομάδα\)](#), [Έμφυλο Ζήτημα](#), [Εργασιακά](#), [Λευκωσία \(νότια\)](#), [Λευκωσία](#)

From:
<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:brochures:omadaginekon:omadaginekon_anisotita

Last update: 2020/07/14 16:17

